

[Ib Nørlund]

stændighed betyder, altså på fuld frivillighed i samarbejdet, vil være en skrøbelig konstruktion over for kommende tider.

For så vidt man i Grønland har interesse i det råd, vi ville give, skulle det være: husk, at det bredest mulige sammenhold i kampen for national befrielse altid har været den afgørende kraft over for imperialism og kolonialisme! Gennem en sådan enhed kan hjemmestyrelovens indrømmelser gøres til udgangspunkt for en udvikling, der rækker videre frem. Hjemmestyrelovforslaget har i det mindste den fordel, at det ikke lukker af for den videre kamp. Derfor vil vi stemme for det og for folkeafstemningen om loven. Vi betragter de andre lovforslag først og fremmest som følgelove heraf. Dermed respekterer jeg det røde lys, som jeg ved formanden sætter så megen pris på.

Svend Haugaard (RV):

Der er jo som sagt tale om genfremsættelse af en række lovforslag, og det kan indskrænke bemærkningerne en hel del. Jeg vil gerne understrege, at overgangen til grønlandsk hjemmestyre, som jeg afgjort finder er rigtig, ikke skyldes et grønlandsk-dansk modsætningsforhold, men alene, at det er et naturligt led i en fortsat udvikling mod større ansvar i styring af egen hverdag og egen fremtid for et folk, som har eget sprog, kultur og oprindelse, og herunder også et naturligt led i øget respekt og modenhed.

Jeg vil også gerne understrege, at overgangen skal være så lempelig og så gradvis, at opgaven ikke mislykkes; den skal lykkes godt. Der må derfor ikke fra dansk side vises utålmodighed over for tempoet, men overdragelsen skal ske i takt med, at grønlænderne magter selv at løse opgaverne, og jeg har indtryk af, at man i Grønland har en passende tøven i tempoet her, og det tror jeg er godt og rigtigt.

Endelig vil jeg understrege, at den økonomiske forpligtelse for Danmark fortsætter uændret, blot nu altså med bloktilskud til egen fordeling, og at der ikke ligger besparelseshensyn bag beslutningen om hjemmestyre, men derimod nok et ønske om og også en tro på, at man vil vokse med ansvaret.

Jeg skal ikke gå i detaljer med de enkelte lovforslag, men sige, at jeg er enig i, at bygninger, skoler o. lign., vederlagsfrit overdra-

ges til hjemmestyret. Jeg mener også, det er meget vigtigt, at der ikke her blot er tale om overdragelseslove, men også om fastholdelse af principper, principper om social standard, om åben adgang til undervisning og uddannelse, om vederlagsfri undervisning, om pligt for kommunerne til at opretholde bibliotek osv. Det er meget vigtigt, at disse principper fastholdes.

Jeg er enig i det, som flere har været inde på: at der kommer mange overgangsvanskeligheder, men vi er nødt til at hjælpe hinanden med god vilje, så godt som vi nu kan, til at klare disse vanskeligheder.

Jeg vil også pege på de problemer, der er i forbindelse med det i Danmark ansatte personale; deres fremtidige ansættelse er ret usikker, og man må ret hurtigt fortælle dem noget om, hvad de kan vente af fremtiden.

Men som helhed mener jeg, det er en lykke, at der er en så stor grønlandsk-dansk enighed i kommissionen, at kun 2 fra dansk side har taget særstandpunkt og ingen fra grønlandsk side. Jeg håber, at den vejledende folkeafstemning vil vise en meget klar forståelse for værdien af hjemmestyret for Grønlands befolkning, så at den endelige beslutning kan træffes på et helt utvetydigt grundlag.

Jeg håber og tror, at indførelsen af Grønlands hjemmestyre vil være en værdifuld støtte til et godt grønlandsk-dansk forhold i fremtiden, og jeg kan love, at det radikale venstre vil hjælpe til med, at der sker en hurtig vedtagelse af disse lovforslag.

Inge Krogh (KrF):

Den grønlandske og den danske befolkning har en vidt forskellig kulturel baggrund og helt forskellig levevis. Man har fra Danmark forsøgt at hjælpe grønlænderne i overgangen fra et samfund, der består af fangere, jægere og fiskere, til et samfund, hvor industrien har betydning. Til tider er tingene lykkedes nogenlunde, til andre tider absolut mindre godt, men tiden må nu være inde til en større selvstændiggørelse af grønlænderne, og de foreliggende lovforslag om hjemmestyre vil efterhånden give Grønland en stilling inden for rigsfællesskabet, som Færøerne har det, og det må man hilse med tilfredshed.

Det må beklages, at den betænkning, der danner grundlag for lovforslagene, først er